

Извршена је анализа рукописа превода уџбеника Техника и технологија 6, уџбеник за шести разред основне школе, на хрватском језику, аутора Данила Шешеља, Петка Андрића и др. Жељка Папића, издавача БИГЗ школство д.о.о, Београд.

Констатује се да је горе наведени уџбеник Tehnika i tehnologija 6, udžbenik za šesti razred osnovne škole, превод уџбеника истих аутора на српском језику, издавача БИГЗ школство д.о.о. Београд, којег је Министарство просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије, Београд одобрило за издавање и употребу Решењем број: 650-02-00094/2019-07.

Уџбеник обухвата пет тематских целина: Животно и радно окружење, Саобраћај, Техничка и дигитална писменост, Ресурси и производња и Конструкторско моделовање.

Анализиран је Стандард 4 – Језик уџбеника је одговарајући и функционалан.

Показатељ 1 –Уџбеник поштује језичку и правописну норму језика на којем је написан – задовољен је у потпуности и оцењен оценом 4.

Издавачу се скреће пажња на следеће уочене грешке:

- на 5. страници у рубрици Razmisli i odgovori на два места реч zadaci треба исправити у zadaci
- на 10. страници су погрешни бројеви испод слика:
уместо 1.6. треба написати 1.5.
уместо 1.7. треба написати 1.6.
У рубрици Razmisli i odgovori у првој реченици реч zemunicima треба исправити у zemunicama.
- на 11. страници није преведено 7. питање у рубрици PONOVIМО...
- на 12. страници реченицу под бројем 3. треба исправити у:
3. oblikovati prezentaciju u odabranom programu za izradu multimedijских prezentacija
- на 16. страници у реченици која се односи на слику 1.20. Narodno pozorište треба исправити у Narodno kazalište
- на 18. страници у реченици на почетку текста Cjelokupna se gradnja izvodi na gradilištu i zahtijeva mnoge zanate pa se zato i naziva **zanatski način gradnje**. реч zahtijeva је погрешно растављена и треба је целу пренети у нови ред или раставити на следећи начин:za-htije-va.
У делу реченице на средини текста у којем се набраја треба исправити погрешно болдоване речи у:
 - **završni** (zanatski) **radovi** – keramičarski, parketarski i ličilački
- У реченици при крају текста
Limarski radovi podrazumijevaju postavljanje žljebova i cijevi za odvod krovних voda te zaštitnih limova za krovove.
са речи žljebova треба уклонити болд.

- на 19. страници реч higijensko-sanitarnih треба целу, без растављања, пренети у нови ред
- на 20 страници у трећој реченици s помоћу треба исправити у помоћу
- на 22. страници на слици 1.29. треба увећати речи на слици тако да буду читке
- на 24. страници на слици 1.33. у објашњењу под 4. треба избрисати запету на крају и под 5. избрисати на крају знак затворене заграде
- на 25. страници реченицу испод слике исправити у:

Slika 1.36. Dijelovi stambenog objekta

У реченици под 2. у рубрици PONOVIМО... реч podacima исправити у podatcima

- на 27. страници у реченици написаној зеленим словима задњу реч pasusa треба исправити у ulomka.
- на 28. страници у рубрици Razmisli i odgovori реч unaprijeđenju није добро растављена на слоге, треба је целу пренети у нови ред

У рубрици Tehnika online реченице треба исправити у:

Pojavom novih tehnologija pruža se mogućnost planskog i ekonomičnijeg korištenja uličnog osvjetljenja (uvođenjem solarnih panela za uličnu rasvjetu). Na internetu saznaj koje države u svijetu imaju solarne ulične svjetiljke i koja je njihova prednost u odnosu na svjetiljke koje koriste električnu energiju. Postoje li u Srbiji solarne ulične svjetiljke?

- на 31. страници уклонити болд са следећих речи: služiti, pokušva, uređaja, posuđa, (smočnica), ormariće, pokušva.

У задњем пасусу четврту реченицу треба исправити у:

Poželjno je omogućiti i zamračivanje spavaće sobe pomoću roleta ili debelih zastora kako bi dnevni odmor bio što ugodniji.

- на 32. страници треба скинути болд са речи у другом пасусу: zahodska školjka, У njoj još могу бити, ručnike, nužno.
- на 34. страници није преведен четврти задатак из уџбеника на српском језику.
- на 36. страници у предзадњем пасусу задњу реченицу треба исправити у:
Nečista voda uklanja se pomoću sanitarnih uređaja i kanalizacije.
- на 37. страници у рубрици Projektni zadatak треба уклонити жуту подлогу.
- на 40. страници у 14. задатку реч ispred треба написати заједно.
- на 43. страници у предзадњем и задњем реду s помоћу треба исправити у помоћу
- на 44. страници у другој реченици s помоћу треба исправити у помоћу и уклонити болд.

Четврту реченицу треба исправити у:

Prema mjestu na kojem se izvodi promet može biti:

- **kopneni** (cestovni i željeznički)
- **vodeni**
- **zračni**
- **i cijevni.**

У реченици под натукницом *Prometna sredstva речи s pomoću* треба исправити у помоћу:

Prometna sredstva su sredstva pomoću kojih se izvodi promet (automobili, tramvaji, vlakovi, zrakoplovi, brodovi itd.).

- на 45. страници под поднасловом *Ceste* болд треба да остане само на следећим речима: *cesta, javna cesta, Lokalna cesta, Regionalna cesta* (ову реченицу треба започети у новом реду), *Magistralna cesta, Autocesta, Zaustavnim se trakom ne smije voziti.*

- на 47. страници у рубрици *Znaš li?* задњу реченицу треба исправити у:

Izgrađena su i dva umjetna otoka koja drže po 120 čeličnih cilindara visokih 55 metara, promjera 22 metra i teških 550 tona (tolika je težina najvećeg zrakoplova A-380).

- на 48. страници у првој реченици треба уклонити болд са речи *Premošću*.

У задњој реченици у рубрици *Znaš li?* на почетку реченице *S pomoću* треба исправити у *Pomoću*.

- на 49. страници није преведен седми задатак из уџбеника на српском језику

- на 50. страници на слици 2.16. реч *šine* треба исправити у *tračnice*

- на 51. страници у задњој реченици реч *prevoza* треба исправити у *prijevoza*:

Kao dio sustava gradskog javnog prijevoza...

Текст испод задње слике треба исправити у:

Slika 2.20. Postaja podzemne željeznice

Предзадњу реченицу у рубрици *Tehnika online* треба исправити у:

Sastavi tablicu s podacima o pet najbržih vlakova.

- на 54. страници у првој реченици речи *s pomoću* треба исправити у *pomoću*.

У рубрици *Tehnika online* у задњој реченици реч *lukova* треба исправити у *luka*.

Назив рубрике *Nepoznate reči* треба исправити у *Nepoznate riječi*.

- на 56. страници у првој реченици реч *luki* треба исправити у *luci*

- на 57. страници у рубрици *Važno je da znaš...* под четвртом тачком треба исправити другу реченицу у:

Tada je potrebno na pokretnu traku odložiti sve osobne stvari (lisnice, naočale, obuću s metalnim dodatcima, nakit, satove, ključeve i sl.) koje se još jedanput provjeravaju rendgenom, a putnik prolazi kroz detektor metala da bi se onemogućio unos opasnih predmeta u zrakoplov.

- на 58. страници у рубрици PONOVIМО... није преведен 3. задатак из уџбеника на српском језику
- на 59. страници у наслову не треба растављати речи, него их целе пренети у нови ред
У првој реченици речи s помоћу треба исправити у помоћу.
- на 61. страници део друге реченице da li mu vozila dolaze треба исправити у dolaze li mu vozila.
У задњој реченици реч роштиванје треба исправити у роштованје.
- на 67. страници у 15. задатку треба оставити три квадратића за одговоре.
- на 72. страници у тексту под поднасловом IDEJNO RJEŠENJE у првој реченици реч rodaci треба исправити у rođaci, а у задњој реченици треба уклонити болд са речи пуžне.
- на 85. страници у другој реченици под поднасловом KUT GLEDANJA речи S помоћу треба исправити у Помоћу
- на 86. страници у задњој реченици речи s помоћу треба исправити у помоћу
- на 87. страници у табlici 3.6. појам Izgled tačke треба исправити у Izgled točke
- на 88. страници у првој реченици у задњем пасусу реч S помоћу треба исправити у Помоћу
- на 93. страници у тексту под бројем 6. у трећој реченици испред речи Push/Pull Tool треба додати слику алатке као што је у уџбенику на српском језику.
- на 96. страници испод слике 3.4.5. треба исправити текст у:
Takav alat na svojim stranicama nude saloni za prodaju namještaja s ciljem da kupac može sam vidjeti kako bi njegov prostor mogao izgledati s njihovim namještajem. Rezultat uporabe takvog programa prikazan je na slikama 3.4.6. i 3.4.7.
- на 97. страници у рубрици PONOVIМО... у првом задатку на крај реченице треба дописати знак питања
- на 105. страници на слици 4.2 реч крећ треба исправити у варпо
- на 106. страници на слици 4.3 под насловом VEZIVNI MATERIJALI реч крећ треба исправити у варпо, а malter у жбука. Под насловом IZOLACIJSKI MATERIJALI на два места теба исправити реч плута у pluto и stiropor у stiropor.
- на 108. страници болд треба оставити само код речи: Камен, kamenolomima
- на 110. страници у рубрици Nepoznate riječi реч supstancije треба исправити у tvari

- на 112. страници у рубрици *Непознате ријећи* реч *supstancije* треба исправити у *tvari*
- на 116. страници у четвртом реду реч *спријечавамо* треба исправити у *спрећавамо*

У првом пасусу у другој реченици под поднасловом *УТЈЕКАЈ ГРАЂЕВИНСКИХ МАТЕРИЈАЛА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ* реч *supstancija* треба исправити у *tvar*.

У другом пасусу трећу реченицу треба исправити у:

Tako štetne tvari neće dolaziti u dodir s pitkom vodom ili zemljom koju ljudi obrađuju.

У рубрици *Razmisli i odgovori* трећу реченицу треба исправити у:

Mogu li se građevinski materijali reciklirati?

- на 118. страници болдован појам *nadzorni inženjer* треба исправити у *nadzorni inžinjer*
- на 119. страници у другом реду реч *podaci* треба исправити у *podatci*.

Последњу болдовану реч изнад табеле *мјешалица* треба исправити у *мијешалица*.

У табели 4.1 поднаслов *STROJEVI ZA MJEŠANJE* треба исправити у *STROJEVI ZA MIJEŠANJE*.

У последња два реда *sistem za upravljanje* треба исправити у *sustav za upravljanje*, а *ram* или *šasiја* у *okvir* или *šasiја*

- на 120. страници у шестом реду на два места речи *s pomoću* треба исправити у *pomoću*.
У задњем пасусу у првој реченици речи *s pomoću* треба исправити у *pomoću*, а у задњој реченици реч *premjештајући* треба исправити у *premiјештајући*.
- на 121. страници у другом реду речи *s pomoću* треба исправити у *pomoću*.

Текст који се односи на слику 4.40. треба исправити у:

Slika 4.40. Kombinirani utovarivač

- на 122. страници под поднасловом *STROJEVI ZA PRIJEVOZ MATERIJALA* речи *s pomoću* треба исправити у *pomoću*.

У задњој реченици на страници речи *s pomoću* треба исправити у *pomoću*.

- на 123. страници у тексту који се односи на слику 4.53. реч *postocima* треба исправити у *postotcima*.
- на 124. страници у прву реченицу под поднасловом *ZAŠTITA ŽIVOTNE SREDINE* треба исправити у:

Zaštita životne sredine postiže se provedbom propisanih mjera za postupanje otpadom.

У рубрици *Razmisli i odgovori* трећу реченицу треба исправити у: *Promatraј u svoјој okolini postoје li kontejneri za odvajanje otpada.*

- на 126. страници предзадњи болдовани појам треба исправити у *građevinski inžinjer*
- на 129. страници у 6. и 7. задатку реч *podacima* треба исправити у *podatcima*

- на 132. страници на почетку последње реченице речи S помоћу треба исправити у Помоћу
- на 133. страници реченицу у другом пасусу треба исправити у:

Tanjuračom (slika 4.65) se drobi, mrvi i miješa zemlja pomoću glatkih ili nazubljenih metalnih tanjura.

У трећем пасусу речи s помоћу треба исправити у помоћу.

- на 134. страници у задњој реченици изнад слика речи s помоћу треба исправити у помоћу
- на 135. страници у рубрици Znaš li? задњу реченицу треба исправити у:

Podatci se šalju na nekoliko lokacija, u računalnoinformativni centar ili na mobilni telefon.

- на 136. страници реч остасі треба исправити у ostatci на два места у тексту под поднасловом RECIKLAŽA MATERIJALA U POLJOPRIVREDI: у другој реченици и под бројем 1.
- на 137. страници на слици 4.74. појам Digestor vrenja i biogas треба исправити у Digestor vrenja i bioplin.

Текст у рубрици Znaš li? треба исправити у:

Danas se proizvode automobili i autobusi koji kao pogonsko gorivo koriste bioplin. Primjer takvog automobila je FIAT 500L.

- На 139. страници текст који се односи на слику 4.76. треба исправити у:

Slika 4. 76. Toplinski gubitci stambenog objekta izraženi u postocima

- на 142. страници у задњој реченици под поднасловом IZOLACIJA PROZORA речи s помоћу треба исправити у помоћу.

На слици 4.83. реч - nuklearna треба исправити у – nuklearna

- на 144. страници у тексту који се односи на слику 4.87. треба смањити размак између речи bojler – Sunčevom.

У задњој реченици реч supstancija треба исправити у tvari.

- на 149. страници у 6. задатку реч upotrebiti треба исправити у upotrijebiti
- на 151. страници у табели у првом реду трећег ступца треба да пише

Prijevoz manjih količina materijala

- на 152. страници у 21. задатку погрешно је растављена реч zalijevanje појам sustav za zalijevanje треба пренети у нови ред.

У 22. задатку речи s помоћу треба исправити у помоћу

У 26. задатку реч gubici треба исправити у gubitci.

- на 154. страници речи из прва два круга треба спојити у један и написати lista materijala, а на крај додати круг у којем треба написати procjena kvalitete.
- на 157. страници у табели 5.1. текст који се налази на кутији КУТИЈА ЗА НАКИТ треба превести у KUTIJA ZA NAKIT.

У рубрици *Važno je da znaš...* у првој реченици реч *primenjuj* треба исправити *primjenjuj*, а у другој реченици реч *vežbi* у *vježbi*.

- на 158. страници у табели појам *Naziv djela* треба исправити у *Naziv dijela*.
- на 159. страници текст у табели 5.2. треба увећати да се може прочитати, испод слике треба писати:

Slika 5.2. Operativna lista i njezine stavke

- на 160. страници у тексту испод слика речи *s pomoću* треба исправити у *pomoću*
- на 163. страници на слици 5.8. реченицу *Da li sam zadovoljan skicom?* треба исправити у *Jesam li zadovoljan skicom?*
- на 164. страници болдовани појам **Konstruktorski su kompleti** треба исправити у **Konstruktorski su kompleti**
- на 168. страници наслов треба исправити у

MODELIRANJE POMOĆU PROGRAMA SketchUp

У другој реченици речи *S pomoću* треба исправити у *Pomoću*.

У првој реченици под поднасловом *IZRADA LEONARDOVA SAMONOSIVA MOSTA* реч *inženjer* треба исправити у *inžinjer*.

- на 170. страници на слици 5.20. реченици *Da li sam zadovoljan skicom?* треба исправити у *Jesam li zadovoljan skicom?*, а *PILICA, ŠMIRGL PAPIR* у *PILICA, BRUSNI PAPIR*
- на 171. страници под поднасловом *IZRADA MODELA KLIZAČA* у трећем реду реч *delovima* треба исправити у *dijelovima*
- на 172. страници на слици 5.21. појам *Naziv djela* треба исправити у *Naziv dijela*.

Испод слике реч – *računar* треба исправити у – *računalo*, *TOK CRTANJA KLIZAČA* у *TIJEK CRTANJA KLIZAČA*, *računara* у *računala*, а *crtanje prema datim crtežima* у *crtanje prema danim crtežima*.

- на 173. страници у рубрици *Važno je da znaš...* задњу реченицу треба исправити у:
 Analiziraj jesi li propust napravio/napravila pri planiranju količine materijala, odabiru alata za rad ili je tvoja tehnička dokumentacija bila nepotpuna.
- на 174. страници на слици 5.22. реч *dubina* треба превести у *dubina* на два места, а појам *Naziv djela* исправити у *Naziv dijela*.
- на 175. страници појам *Naziv djela* треба исправити у *Naziv dijela*.

- на 177. страници текст на слици кутије КУТИЈА ЗА НАКИТ треба превести у KUTIЈA ZA NAKIT
- на 178. страници у првој реченици S помоћи треба исправити у Помоћи.
- на 179. страници текст на кутији КУТИЈА ЗА НАКИТ треба превести у KUTIЈA ZA NAKIT.
- на 181. страници у 3. задатку из рубрике PONOVIМО... треба реч konstruktorski исправити у konstrukcijski
- на 182. страници речи које почињу словом ф треба одвојити и изнад њих написати F
- на 186. страници у 4. задатку реч stub треба исправити у stup

Показатељ 2 - Дужина и конструкција речи одговарају узрасту ученика – задовољен је у потпуности и оцењен оценом 4. Реченична конструкција је правилна и јасна, усаглашена са узрастом ученика, што доприноси томе да градиво буде разумљиво ученицима којима је намењено.

Показатељ 3 – Текст је језички и стилски уједначен – задовољен је у потпуности и оцењен оценом 4. Употребљен је научни стил, а у складу са градивом и стручна терминологија. Стил је прецизан, без фигуративности или неразумљивих елемената.

Показатељ 4 - Страни изрази се користе само када је то неопходно - задовољен је у потпуности и оцењен оценом 4. Страни изрази су употребљени искључиво због специфичности градива. За њих су дата одговарајућа објашњења, формулисана једноставним речником.

Показатељ 5 – Језик којим је уџбеник написан доприноси лакшем разумевању градива – задовољен је у потпуности и оцењен је оценом 4. Кохерентност језика је на одговарајућем нивоу. Идеје су правилно повезане, што доприноси лакшем разумевању градива. Језик уџбеника је јасан, прецизан и доприноси олакшавању процеса учења.

На основу претходно изложеног, закључује се да је испуњен Стандард 4 – Језик уџбеника је одговарајући и функционалан.